

Maarsse, 5 februari 2025

Reactie van het Centraal Bureau Drogisterijbedrijven op het voorgenomen besluit, houdende regels voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor luiers en incontinentieproducten voor eenmalig gebruik

Het Centraal Bureau Drogisterijbedrijven (verder: CBD) is de brancheorganisatie voor drogisterijen in Nederland. We vertegenwoordigen zowel het grootwinkelbedrijf als zelfstandige drogisterijen en supermarkten met een drogisterijafdeling. De aangesloten bedrijven bij het CBD waaronder AS Watson (Kruidvat en Trekpleister), DA en Etos maken zich zorgen over het voorstel voor een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor luiers en incontinentieproducten voor eenmalig gebruik (verder: de UPV).

In het concept besluit staan kwantitatieve doelstellingen voor recycling vastgesteld. In de nota van toelichting is opgenomen dat producenten bij de inwerkingtreding van het besluit tevens op grond van het besluit regeling voor UPV ook verantwoordelijk zijn voor een passend innamesysteem en de financiering ervan.

Het CBD heeft kennisgenomen van het standpunt van Edana, de brancheorganisatie voor producenten van absorberende hygiëneproducten en ondersteunt hun standpunt volledig. Alle argumenten mogen als ingelast in deze reactie worden beschouwd.

Kort samengevat zijn de zorgen van de bij het CBD aangesloten bedrijven:

- De beperkte milieuwinst door de UPV weegt niet op tegen de disproportioneel hoge kosten en lasten voor consument en bedrijfsleven
- Bij invoer van de UPV in Nederland is er geen level playingfield meer. Oproep is daarom de UPV op te schorten en op te pakken in Europees verband.

Wij lichten dit hieronder toe.

1. Beperkte mogelijkheden voor recycling:

Het aandeel kunststof in de betreffende producten is laag (circa 20%) en de kunststoffen bestaan uit meerdere typen (zoals PE en PP). Hierdoor is scheiding en recycling bijzonder lastig. Enkel laagwaardige recycling (downcycling) lijkt momenteel haalbaar. Dit lijkt afgezet naar de extra transportemissies door de aparte afvalstroom en de energie die wordt gebruikt voor het recyclen van ongeveer 7-20% van het afval, geen milieuwinst te geven. Edana heeft in hun reactie verwezen naar voorbeelden en onderzoeken waaruit blijkt dat geen milieuwinst te verwachten is van deze UPV op dit moment.

Van belang hierbij is om te realiseren dat de markt voor recycling van plastic volledig vast zit. Er bestaat nauwelijks een afzetmarkt om het kleine deel plastic dat in het kader van de UPV luiers gerecycled zou kunnen worden, te verkopen. Dit is een probleem waar eerst beweging in zou moeten komen.

2. Kosteninzameling leidt tot duurdere producten:

Extra kosten die voortkomen uit een eventuele inzameling, zullen uiteindelijk worden doorbelast aan de consument. Luiers en incontinentieproducten zijn geen luxegoederen

maar essentieel voor de gebruiker. Het is van belang dat deze producten betaalbaar en toegankelijk blijven. Als de kosten stijgen kunnen gebruikers andere oplossingen voor deze producten zoeken of de producten niet meer aanschaffen. Dit kan onder meer leiden tot slechtere hygiëne, isolement en een hogere druk op de zorg door huidirritaties of infecties.

3. Geen level playing field

Als het voorstel voor de UPV wordt doorgevoerd is Nederland het eerste land in Europa waar leveranciers verantwoordelijk worden voor de inzameling en recycling van de luiers en incontinentiematerialen. Zoals al eerder aangegeven zullen de kosten van de luiers en incontinentieproducten stijgen in Nederland, wat zal leiden tot een ongewenst prijsverschil tussen Nederland en de overige landen in Europa.

Meer consumenten zullen dan over de grens hun luiers (en incontinentieproducten) aanschaffen of via online aankoop vanuit het buitenland.

De fabrikanten in Nederland zouden dan vervolgens de kosten van recycling van ook deze in het buitenland gekochte luiers en incontinentie-materialen op basis van de UPV moeten dragen.

Als er al een UPV moet worden ingevoerd, ondanks dat de kosten hoog zijn en de milieuwinst gering, dan is het gewenst dat dit gebeurt op Europees niveau zodat er een level playing field blijft.

4. Inzameling in de winkels niet mogelijk:

Vanuit oogpunt van hygiëne is het niet haalbaar om incontinentiematerialen en luiers in de winkels in te zamelen.

5. Inzameling via openbare plaatsen:

Hoewel inzamelsystemen op openbare locaties de voorkeur hebben, is dit qua gebruiksgemak niet ideaal voor de consument. De schaamte en het stigma over het gebruik van deze producten is groot.

Alternatieven

De bij het CBD aangesloten bedrijven zien dat er veel door fabrikanten wordt geïnvesteerd in het verbeteren van de performance van herbruikbare producten. De huidige kwaliteit en absorptie van herbruikbare producten zijn evenwel nog niet gelijk aan de eenmalige producten. Daarvoor zijn nog grote investeringen nodig.

Een andere belangrijke ontwikkeling is de verschuiving naar lichtere producten bij het ontwerp van nieuwe producten. Deze bevatten meer SAP en minder fluff, waardoor ze bij gelijkblijvende performance aanzienlijk lichter zijn. Dit is een veelbelovende stap in de richting van duurzamere productie en lagere milieu-impact van de producten.

Het voorstel voor de UPV, met alle verantwoordelijkheden, staat tenslotte haaks op het Europese Competitiveness Compass. De UPV leidt immers tot meer administratieve lasten en regeldruk voor het bedrijfsleven.

Conclusie

CBD ziet dat dat luiers en incontinentieproducten leiden tot een grote afvalberg en is voorstander van het zoeken naar oplossingen voor een duurzame verwerking van luiers en incontinentiemateriaal. Gelet op hetgeen hierboven is aangegeven is CBD van mening dat een UPV met de stand van de technologie op dit moment en alleen verplicht in Nederland niet wenselijk is.

CBD verzoekt de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat dan ook het concept besluit houdende regels voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor luiers en incontinentieproducten voor eenmalig gebruik, te heroverwegen of in ieder geval aan te houden totdat er een recyclingtechnologie beschikbaar is die volledige circulariteit op industriële schaal aankan.

Op het moment dat die technologie beschikbaar is zou de UPV niet op nationaal niveau maar op Europees niveau van kracht moeten worden.

CBD
Safariweg 71
3605 MA MAARSSSEN
www.drogistensite.nl